

Forngrípaafelagið bað ikki um húsið

— gjørdur teir tað, so høvdu teir fingið húsið, sigur stjórin í Føroya Sparikassa, Johan K. Joensen.

Heldur ikki stjórin í Føroya Sparikassa, Johan K. Joensen, visti av, at gomlu húsin við Tinghúsvegin skuldi takast niður í vikuni.

Hann visti tó, at tað er arkitekturin, sum hevur hetta arbeiði um hendi, ið hevur tikið avgerð um at taka húsin niður, og heldur hann einki lægð vera í t, ti Sparikassin átti júst húsin og hevur fingið loyvi at byggja ein nýggjan bygning á økinum.

Hvat viðvikur kritikk-inum frá formanninum í Føroya Forngrípaafelag her í blaðnum í dag, so sigur J. K. Joensen, at hevði Fø-

roya Forngrípaafelag sett ynski fram um at fáa nakað burtur úr húsinum, so hevði Sparikassin so avgjørt verið sinnaður fyrri t.

— Men mær vitandi hevur einki ynski verið frammi frá felagnum ella formanni tess.

J. K. Joensen heldur annar sikkir tað vera sína uppgávu sum stjórnar í Sparikassanum at svara slíkum, men biður okkum tosa við byggileiðsluna, sum hevur hetta arbeiði um hendi.

Kortini vil hann fegin viðmerkja, at Sparikassin, tá húsin hjá Knud Lambaa skuldu takast niður,

hevði samband við Føroya Forngrípaafelag og bóðu teir taka tað burtur úr teimum húsum, sum teir mettu hevði áhuga.

— Hvi teir so ikki hava sett ynski fram um hetta, nú hesi húsin hjá Jóannesi í Funningsstovu vórðu tikið niður, veit eg ikki. Men tað má so standa fyrri teirra rokning.

Hvat virðinum í húsinum viðvikur, so ivast J. K. Joensen, sum sjálvur er timburmaður i, um húsin vóru so nógv verd.

— Eg vildi gitt, at stóru partur av húsum er gjørdur í 20-30 árunum og vindeyguni vóru so enn nýggjari, so tað er ikki

rætt at siga, at húsin eru 100 ára gomul.

Annars heldur J. K. Joensen ikki, at Føroya Sparikassi hevur vist lítlan áhuga fyrri at endurreisa og varðveita gomul hús — heldur tvørturimóti.

— Tá vit flytu 150 ár, lótu vit nógv til Stokkavognum í Kirkjubæ. Vit hava eisini brúkt ikki so lítið av peningi til bóndahúsin í Tjørnuvík, húsin við Gjónna og somuleiðis hús í Sandagerði, so tað er skeiðt at leggja okkum undir ikki at hugsa um at varðveita tað, sum gamalt er.

Hvat viðvikur tí at flyta

húsin hjá Jóannesi í Funningsstovu, heldur enn at soria tey niður, so sigur J. K. Joensen, at tað hevur verið frammi at flyta húsin, men biður hann okkum spyrja arkitektin um hetta.

— Men vit eru so ikki sinnaðir at provokera nakran. Eg haldi tað er burturvið, tá Forngrípaafelagið nú vil leggja okkum undir líkt og ólíkt, tá júst vit av okkara eitingum góvu teimum loyvi til at taka tað burtur úr húsum hjá Knud Lambaa, tá tey vóru tikið niður, sum teir ynsktu.

Annars visir J. K. Joensen á ta samrøðu, hann

hevði við Sosialin 15. juni í ár. Tá segði hann, at Sparikassin í meira enn 7 ár hevði leitað eftir grund-øki at byggja á, tí ov trøngt var vórðið í verandi bygningi.

Byráðið kundi einki pláss ávísja og so keypti Sparikassin ognirnar við Tinghúsvegin og fekk eisini loyvi frá býráðnum at byggja har.

— Eg haldi tí ikki, at nakar kann leggja okkum undir at vilja forkoma tí gamla, endar J. K. Joensen.

jan

Hava gjørt stórt upp- mátningar- arbeiði

Vit hava eisini vent okkum til arkitektin hjá Føroya Sparikassa, Palla Gregoriussen. Hann sigur m.a.:

— Aðrenn húsin hjá Knud Lambaa vórðu tikið niður, kom maður frá Fornminnisavni-num — sambart avtalu millum Sparikassan og savnið — á Tinghúsvegin, har hann fekk loyvi til at fáa tað úr húsum, sum hevði áhuga.

Nú húsin hjá Jóannesi í Funningsstovu vórðu rivin niður, hevði Fornminnisavnið sjálvandi henda sama møguleika, men teir hava so ikki verið á staðnum ella spurtt seg fyrri.

Tá hava vit sjálvir av okkara eitingum gjørt hópin av uppmátningum, tikið myndir og gjørt litteknar, sum

kunnu varðveitast fyrri eftirtíðina, og sum siga okkum, hvussu húsin sóu út. Eg haldi sjálvur, at vit hava lagt eitt sera stórt arbeiði í júst hetta.

Annars visir J. P. Gregoriussen á, at teir kannaðu møguleikan at flyta húsin hjá Jóannesi í Funningsstovu heil, men av tí at flest øll trøini eru friðað, so bar hetta ikki til. Eisini var umhugsað at taka húsin niður petti fyrri og seta tey aftur aðrastaðni. Men hetta varð so av ongum, helst tí, at tað fór at taka ov langa tíð, og tí at tað hevði verið rættiliga kostnaðarmikið.

— Sjálvandi er tað spell, at gamlar gotumyndir hvørva, men hvat Tinghúsvegnum viðvikur, so haldi eg

hon fór, tá stóru betongbygningarnir vórðu bygdir niðast við Tinghúsvegin.

Annars haldi eg ikki tað er rætt at leggja eftir Sparikassanum í hesum føri, tí teir hava bert gjørt, hvat teir hava loyvi til, og teir hava annars altíð vist stóran áhuga fyrri at varðveita tað, sum gamalt er.

— Um áhugi veruliga var fyrri at varðveita húsin við Tinghúsvegin, so átti býráðið at gjørt okkurt fyrri at steðga byggingini. Tað høvdu teir møguleika fyrri, men tað hevur býráðið so ikki ynskt, og tað er so eisini í samsvar við loyvi frá býráðnum, at Sparikassin nú er farin at byggja.

At enda visir J. P. Gregoriussen á, at bygningurin, sum nú skal byggjast, verður í trád við hini húsin. Sparikassin vil gera alt fyrri, at bygningurin skal hóska inn í hetta gamla Havnar-umhvørvið.

jan

Hetta er nú søga. Hesi bæði húsin við Tinghúsvegin eru rivin niður, tí Føroya Sparikassi skal byggja har. Ovara húsið var tað hjá Jóannesi í Funningsstovu og niðara tað hjá Knud Lambaa

— Eg eri heilt ovfarin av at hoyra, at Føroya Sparikassi sorlar hús niður, sum eru so gomul. Eg má siga fyrri meg, at eg bæði øtist og undrist á, hvussu ein stovnur sum Sparikassin ber seg at móti 100 ára gomlum húsum. Tað tykist sum brutaliteturin hevur fingið valdið í landi okkara.

Mortan Winther Poulsen visir á, at tað verður ikki biligt hjá sparikassanum at byggja m.a. tí teir hava sagt seg vilja friða trøini á staðnum, so tað hevði ikki verið nekur stórri figgarlig byrða, um húsin vórðu flutt heldur enn sorlað sundur.

— Hetta fær meg at hugsa um sendingina, sum Heine Olsen hevði í útvarpinum herfyri, har hann greiddi frá, at júst ein sparikassi og bankarir í týska býnum Graz

gingu á odda fyrri at endurreisa og varðveita gamla býarpartin har eftir seinna heimskríggj.

— Her hjá okkum er tað Sparikassin, sum gongur á odda fyrri at forkoma einum gomlum býarparti.

— Hetta er ein skamblættur fyrri Føroya Sparikassa og kemur hann at standa á teimum í framtíðini.

Sparikassin átti heldur at havt sagt, at teir vilja vera við til at varðveita hesa gomlu gotumyndina.

Mortan Winther Poulsen sigur víðari, at húsin vóru als ikki uppmáttað heldur, nú aðrenn tey vórðu rivin niður.

— T.v.s. at vit eru fyrriuttan dokumentationstilfar, um hvussu hesi húsin sóu út. Vit mug ikki gloyma, at tey bæði húsin, sum Sparikassin nú hevur tikið niður, vóru

ávikavist 99 og 100 ára gomul, og partur av teirri fyrstu skipaði byggingini í Føroyum yvirhever.

Mortan leggur aftrat, at Føroya Forngrípaafelag fyrri fleiri árum síðani legði uppskot fram um at endurskoða friðingarlógávan, soleiðis at hús, sum eitt nú eru nærum 100 ára gomul, kundu friðast. — Lóggávan er ov veik í dag, men her hava okkara fornminnismyndugleikar ikki latið við seg koma.

— Nú er so henda býarmyndin horvin. Tað er tó at fegnast um, at býráðið herfyri tók áheitan okkara í álvara um at seta serstakar byggisamtýktir í verk fyrri ávísar gamlar partar av býnum. Hetta vóna vit fer at bota um staðuna — hóast alt, sigur Mortan W. Poulsen.

jan

Sloans og Heinesens hús fingur so frið. Tey eru friðað og verða ikki tikið niður